

MA·RA

Lukuisat yritykset jäävät ilman tukea

HE 207/2021

Eduskunnan talousvaliokunta 9.11.2021
Timo Lappi

Alan yritysten taloudellinen tilanne erittäin heikko

- Jo 20 kuukautta kestänyt pandemia ja rajoitukset ovat syöneet yritysten pääomat, yrittäjät ovat pääomittaneet yrityksiä, yritykset ovat erittäin velkaisia ja laskuja on maksamatta läjäpäin.
- Useat luotonantajat ovat siirtäneet lainanlyhennysten eräpäiviä pandemian ja rajoitusten päättymisen jälkeiseen aikaan. Myös esimerkiksi vuokranantajat ovat siirtäneet vuokria tulevaisuuteen niiden alentamisen sijaan.
- Kun rästissä olevat lainojen lyhennykset ja muut maksut tulevat maksuun, nähdään mikä on matkailu-, ravintola- ja tapahtuma-alan yritysten todellinen taloudellinen tilanne.
- **Valtion tulee tukea yrityksiä niin kauan kuin rajoitukset jatkuvat.**

MA·RA

Lukuisat yritykset jäävät ilman tukea

- Suomi on tukenut surkeasti suuria ja keskisuuria yrityksiä verrattuna muihin Pohjoismaihin. MaRaan kuuluvien toimialojen yritykset olivat saaneet heinäkuun loppuun 2021 mennessä tukia noin 400 miljoonaa euroa.
- Tuet ovat kattaneet arviolta 3 – 10 prosenttia niiden joustamattomista kiinteistä kuluista.
- Esitetty miljoonan euroa tukijaksokohtainen ja 1.8 miljoonan euron yhteenlaskettujen tukien enimmäismäärä tarkoittaa sitä, että kaikki suuret yritykset ja merkittävä osa pienemmistäkin yrityksistä jää ilman tukea.
- Hallitus esittää tekosyitä sille, miksi se ei ole notifioinut suurempia tukia EU:n komissiolle.
  - EU:n komissio ei ole ajamassa poikkeuksia valtiotukiin alas sellaisella aikataululla, että sillä olisi merkitystä nyt esillä olevaan tukeen.

MA·RA

Lukuisat yritykset jäävät ilman tukea

- Lukuisat EU-valtiot ovat saaneet läpi omia suurempia tukiohjelmiaan. Suomikin saa varmuudella, kun vaan tekee notifioinnin.
- Vaikka se viivyttäisi esillä olevan hallituksen esityksen hyväksymistä, eduskunnan tulee velvoittaa hallitusta aloittamaan viivytyksettä notifiointiprosessi suurempien tukien saamiseksi.

- **MaRa**
  - **toteaa, että kaikki suuret yritykset ja iso joukko pienemmistäkin yrityksistä jäävät tuen ulkopuolelle 1,8 miljoonan euron yhteenlaskettujen tukien enimmäismäärä takia.**
  - **toteaa, että Suomi on tukenut yrityksiä, erityisesti suurempia, surkeasti verrattuna muihin Pohjoismaihin.**
  - **esittää, että tukikohtainen ja yhteenlaskettujen tukien enimmäismäärä nostetaan 10 miljoonaan euroon ja että eduskunta velvoittaa hallituksen aloittamaan notifointiprosessiin viivytyksettä.**

MA·RA

Liikevaihdon alenema tulee laskea 20 prosenttiin

- Rajoitukset ovat rapauttaneet yritysten talouden. Jokainen normaalista poikkeava päivä heikentää edelleen yritysten taloudellista tilannetta.
- Esitetty 30 prosentin liikevaihdon alenemaedellytys on liian korkea.
- Tukea alkaa kertyä vasta joustamattomista kiinteistä kuluista liikevaihdon aleneman 30 prosenttia ylittävältä osalta.
- HE:ssä todetaan, että vaatimus liikevaihdon laskun alentamiskriteerin laskemisesta 20 prosenttiin lienee myös indikaatio yritysten parantuneesta taloudellista tilanteesta.
  - Lausuma osoittaa, ettei hallitus ole sisäistänyt matkailu-, ravintola- ja tapahtuma-alan yritysten taloudellisen ahdingon syvyyttä.

MA·RA

Liikevaihdon alenema tulee laskea 20 prosenttiin

- **MaRa esittää, että liikevaihdon alenema tulee laskea 20 prosenttiin.**

Tukijakso tulee ulottaa lokakuun loppuun

- Tukijakso olisi kesäkuun alusta syyskuun loppuun.
- Ankarat rajoitustoimet ovat olleet voimassa vielä lokakuussakin, esimerkiksi matkustamis- ja ravintolarajoitukset.
- Aikataulukaan ei ole syynä sille, miksi tukijakso ei voisi olla lokakuun loppuun asti, sillä myös lokakuun arvonlisäverotiedot ovat valtiokonttorin käytössä joulukuun puolivälissä.
- Myös suurempien tukien määrän notifiointi vie aikaa.
- Hallituksella ei ole esittää mitään asiallista perustetta, miksi tukijakso ei voisi olla lokakuun loppuun.
- **MaRa katsoo, että tukijakso tulee ulottaa lokakuun loppuun. Tukiehdot ovat niin epäonnistuneet, että suuri osa tukeen varatusta 100 miljoonasta eurosta jää käyttämättä.**

MA·RA

Liiketoiminnan rajoittamisen suosituksella tulee oikeuttaa tukeen

- Hallituksen esityksen mukaan esimerkiksi etätyösuositus ei ole tukeen oikeuttava toimi.
- Yritykset ovat noudattaneet etätyösuositusta tunnollisesti. Myös etäopiskelu on syönyt opiskelijaravintoloiden liikevaihtoa.
- Henkilöstö- ja opiskelijaravintoloiden liikevaihto on alentunut 50 – 90 prosenttia kuukaudessa huhtikuun alusta 2020 lukien per kuukausi.
- Etätyösuositus ja päätös etäopetukseen siirtymisestä ovat täysin henkilöstö- ja opiskelijaravintoloiden vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevia toimenpiteitä.
- **MaRa katsoo, että myös etätyösuositus ja etäopetukseen siirtyminen ovat sellaisia toimia, joiden tulee oikeuttaa kustannustukeen.**

MA·RA

Yksityiskohtaiset kommentit

- **MaRa esittää, että lakiesityksen 5 e §:n 2 momentissa olevaan luetteloon tulee lisätä toimialaluokka 96040 Kylpylaitokset, saunat, solariumit yms. palvelut.**
- **MaRa esittää 6 momentin e-kohtaan muutosta, jonka mukaan yritykselle on annettava mahdollisuus ilmoittaa kirjanpitolainsäädännön mukainen liikevaihto, jos se poikkeaa arvonlisäveroilmoitusten mukaisista myynneistä. Näitä ovat esimerkiksi ennakkomaksut palveluista, jotka näkyvät arvonlisäveroilmoituksissa myynteinä, mutta eivät peruutusten ja palautusten takia tule koskaan muodostumaan liikevaihdoksi.**